

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Altera pars

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

Hic dicitur
est cupulos
Ne horum
Ne
Ne magis
Supremum
Videbo
tu mihi
See
Civitas

Rerum parentis dextera,
 Retundet mortis spicula,
 Servabit ossa corporis,
 Ut singulis
 Convestiar membranulis.
 Bonum Deum cum júbilo,
 Videbo nullus ambigo,
 In sempiternâ gloriâ,
 Quæ mi data,
 Sit Lans ei per secula.

optimus epulentur, ut dives epulo, Luc. 16. v. 25. Tu
meis *optimis* gaude, quod Redemptor tuus vivit, qui te a-
quide *idcirco* liquando de terrâ suscitabit, Job. 19. v. 25.
nimirum Gaude, quod iniquitatem tuam expiaverit,
erit *idcirco* & adduxerit justitiam sempiternam, Dan.
Est *idcirco* v. 24. Gaude, quod mortem absorpserit in
hunc *idcirco* victoriam, Esa. 25. v. 8. Gaude, quod conclu-
data *idcirco* am cœli portam recluserit, notamq; tibi fe-
per *idcirco* cerit viam vitæ, Psal. 16. v. ult. Jam sonat vox
idcirco *idcirco* exultationis & salutis in tabernaculis justo-
 rum. Psal. 118. v. 15. Rom. 8. v. 32.

Das ist mein Trost zu aller Zeit!
 In allem Creuß und Traurigkeit.
 Ich weiß, daß ich am Jüngsten Tag/
 Ohn alle Klag.
 Wird auferstehn auß meinem Grab.
 Mein lieber frommer getreuer Gott
 All mein Gebein bewahren thut!
 Da wird nicht eins vom Leibe mein/
 Sey groß oder klein
 Umbkommen noch verlohren seyn.
 Mein lieben Gott von Angesicht!
 Wird ich anschau/ dran zweiffel ich nicht!
 In ewger Freud und Seligkeit/
 Die mir bereits
 Ihm sey Lob/Preiß in Ewigkeit.

Quando itaque hodiè Deus, missis An-
 gelis suis, ut ecclesiæ ministri vocantur, hoc
 solatium nobis prædicare sinit, cor nostrû
 gaudio exultare debet, non modò memo-
 res, Dominum Jesum Christum resurre-
 xisse à mortuis, 2. Tim. 2. v. 8. sed & firmi-
 ter credentes, nos quoq; suo tempore per
 virtutem ejus resurrecturos esse, juxta pro-
 missionem: Ego vivo, & vos vivetis, Joh.
 14. v. 19.

Homines mundani tenentur, quod fru-
 mentum & mustum eorum multiplicata
 sint, ut homo ille dives, Luc. 12. v. 17. sive,
 quod in summo honore versentur, ut Ha-
 man, Esth. 5. v. 11. sive, quotidie splendide

Alterâ Pars.

TRansibimus nunc ad alteram partem,
χρησόμενα, sive *notitiam Christi* con-
 templaturi. Is nobis proponitur in Ev-
 angelio hoc:

I. *Tanquam sexus faminei commenda-
 tor.* Quænam peregrinantes hæ fuerunt,
 quæ Christum festo Paschatos in sepulchro
 quæsierunt? Fuerunt piæ matronæ & mu-
 lieres, nimirum, Maria Magdalena, Maria
 Jacobi, & Salome. Lucas mentionem quo-
 que facit Johannæ, uxoris Chusæ, procura-
 toris Herodis, Luc. 8. v. 3. dicitq; quod aliæ
 cum eis fuerint, Luc. 24. v. 10.

De his prædicatur in hodiernum usque
 diem in toto orbe Christiano, in omnium
 piarum matronarum honorem, ut sola-
 tium inde habeant, & certi esse possint, si
 Deum timent, & Christum quærunt, non
 quidem in sepulchro, sed ad dextram Dei
 Patris, fidei & submissâ prece, non si-
 bi damno fore, quod infirmius vasculum
 sint, 1. Petr. 3. v. 7. Dei enim virtus in infir-
 mitate perficietur, 2. Cor. 12. v. 9. & sapè
 plus per eas efficit, quàm per viros, qui in
 arte, robore & sapientiâ suâ confidunt, Ps.
 147. v. 10. II.

Lutherus fcribit de Judæis, quod in Synagogis plus Deo pro tribus gratias egerint. Primò quòd rationales, nò bruta illos creaverit. Deinde quod semen Abrahæ, non ethnici nati effent, & tertio, quod viri non mulieres exifterent.

Sed Spiritus fanctus, non veretur pias hæc mulierculas nominetenus exprimere, quando hiftoriam refurrexionis Chrifti defcribit. Licet enim à muliere initium factum eft peccati, Sir. 25. v. 32. Attamen Deus filium suum mifit, factum ex muliere, Gal. 4, 4. Qui pro sexu quoque fœmineo sanguinem suum profudit, & propitiatio factus est, pro totius mundi peccatis, 1. Joh. 2. v. 2. Ut nullum difcrimen fit, inter masculum & fœminam, Gal. 3. v. 28.

Sicut igitur aliàs Deus fuorum nomen novit, 2. Tim. 2. v. 19. fic etiam peculiarem Catalogum habet fanctarum Matronarum, in quo omnes illæ nominetenus fcriptæ funt, quæ eum verâ fide fibi applicarunt. Sara propter obedientiam, 1. Pet. 3. v. 6. Rebecca ob verecundiam, Gen. 24, 65. Ruth ob frugalitatem, Ruth. 1, 25. Esther ob humilitatem, Esth. 4, 16. Elisabetha ob vitam inculpabilem, Luc. 1, 6. Mulier Cananæa, ob præclaram fidem, Matth. 15, 28. Tabea ob Eleemosynas, Act. 9, 36. aliæ aliâ laude celebres funt, ob quâ Deus eas cognofcit, & in libro monumenti confignavit, Mal. 3, 16.

Operam igitur dare debent omnes Matronæ, mulieres & virgines, ut in hunc Catalogum & ipfæ referantur, quod fiet, fi in Chriftum credent, & vitæ puritati studebunt, nec malum faltem, fed & speciem mali declinabunt, 1. Theff. 5, 22. & non externum duntaxat, fed internum ornatum gerent, 1. Petr. 3. v. 3. feqq.

II. Tanquam metus propulfator. Ideoq;

hic angelum suum ablegat, ut mulierculis perterritis animum addat, & dicat: Nolite timere.

Adhuc hodie Salvator noster Angelos Ecclesie suæ ablegat, ut Nolite timere illud ingeminent, & omnem mœrorem animis nostris excutiant, Ef. 40, 1, 2.

Si igitur vos terret ira Dei, quæ ignis consumens est, Deut. 4, 24. Job. 9, 13. Nolite timere, Chriftus nobis pacem impetravit, Rom. 5, 1. Deus non amplius vult irasci, Esa. 54, 9. sed secundum altitudinem cœli à terrâ, prævalebit misericordia ejus, super timentes se, Pl. 103, 11. 1. Theff. 5, 9.

Terret vos maledictio legis? Deut. 27, ult. Nolite timere, Chriftus maledictionem subiit, & nobis victoriam impetravit, Gal. 3, 13. Sumus benedicti à Domino, qui fecit cœlum & terram, Pl. 115, 15. Eph. 1, 3. Die novissimo audiemus vocem Chrifti amabilem: Venite benedicti, Matth. 25, 35.

Terret vos peccatum, quod nos & Deum nostrum dividit, Ef. 59, 2. Of. 13, v. 9. Nolite timere: Chriftus traditus est propter peccata nostra, & resurrexit propter iustitiam nostram, Rom. 4. v. ult.

Si quis vadimonium pro altero obit, vinculis non citius expeditur, nisi omnia exsolverit. Sic Chriftus vadem pro nobis se exhibuerat, promiseratq; exsolvere, quod non rapuerat, Pl. 69, 9. propterea in custodia tenebatur, usq; ad diem tertium. Sed tertio die fortiter erupit, & à mortuis resurrexit. Inde colligimus, quod debitum nostrum dissolverit, secus enim è vinculis dimissus nò fuisset. Verè vorfuram fecit, & chirographum delevit. Col. 2, 14. 1. Joh. 2, 1, 2.

Terret vos mors, qui ultimus est inimicus? 1. Cor. 15, 26. & nulli parcit, 2. Sam. 14. v. 14. Nolite timere, Chriftus absorpsit mortem

in

in victoriam, 1. Cor. 15, 55. Scimus quod traslati sumus, de morte ad vitam, 1. Joh. 3, 14. Et sicut redemptor noster vivit, nos quoq; vivemus, Joh. 14, 19. 2. Cor. 5, 1. Joh. 14, 2.

Terret vos *Satanas*? Nolite timere, Christus hunc quoq; hostem superavit, & traduxit illū triumphans, Col. 2, 15. Ol. 13, 14.

Sic vicit Leo de Tribu Juda, Apoc. 5, 5. Nunc facta est salus, & virtus, & regnum Dei nostri, & potestas Christi ejus, Apoc. 12, v. 10. & seqq.

III. *Tanquam vita reparator*. Sicut enim omnes in Adam moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur, 1. Cor. 15, v. 22. Causa est, quia Christus caput nostrum est, & nos ejus membra sumus, Eph. 5, v. 23. Ideo verum est, quod Leo ait: *Quo processit gloria capitis, eo sequetur etiam spes corporis*.

Hoc non impossibile est, ut filii hujus seculi arbitrantur. Spectate *Solem*, in eclo, qui alio loco occidit, alio oritur, ita facit, verba sunt Tertulliani, *ut dies moriatur in nocte, & tenebris sepeliatur, & rursus cum suo cultu, & dote reviviscat*. Hæc imago resurrectionis nostræ est. Quando enim morimur, occidimus, & terræ gremio insinuamur, quæ nox est, sed die novissimo resurgemus, & fulgebimus sicut Sol in regno Patris, Matth. 13, v. 43.

Simile quid *anni tempora* nobis adumbrant. Si Sol in autumno a nobis secedit, omnia quasi intereunt: Sed cum vere remeans, & radiis suis orbem collustrans, vitam quasi reducit, quando faciem terræ renovat, Psal. 104, v. 29.

Quod si *Sol* virtute suâ hoc efficere valet: quidni magis Christus, qui *Sol justitiæ* est, corpora nostra putrefacta tempore *Veris* diei novissimi producere, & ad vitam æter-

nam resuscitare possit? Est siquidem magnus consilio, & incomprehensibilis cogitatu, Jer. 32, 19. Quin & præclara admodum specimina ejus edidit. Resuscitavit enim Lazarum è sepulchro, Joh. 11, 14. Adolescentē Nainiticum è sarculo, Luc. 7, 15. filiam Jairi è lectulo, Matth. 9, 25. Sic, ut perruptor iter pandit, ut & nos perumpere possimus, Mich. 2, v. ult.

Agricola, semen suum in terram projiciens, quasi tumulo illud condit, quod tamen suo tempore enascitur & virefcit: Eodem modo nobiscum se res habet, post mortem enim in cœmiterium deportatur, ibidemq; quasi in terram seminatur, die v. extremo, ossa nostra quasi herba germinabunt, El. 66, 17. 1. Cor. 15, 42, seqq.

Circa hoc vernum tempus solemus vicissim in hortos exspatiari, sed paucissimi rectè expendunt miracula, quæ Deus quotannis in arboribus & plantis perpetrat. Hinc Lutherus super Genesim: *Ex ligno durissimo enascitur stasculus, enascuntur folia, proveniunt fructus. O miraculosa res, sed quia usitata est, vilefcit*. Iterum hinc imaginem resurrectionis nostræ capiamus. Quod n. Hiob c. 14, 7. 12. dicit, id de hâc temporali vitâ intelligendū venit. Nemo n. ante diem novissimū resurget. Interea tamē certi sumus, quod è morte prodituri sumus, ad modum arborum gemmas ex se producentium, ut Christus ipse simile hoc nobis proponit, Luc. 21, 29.

In primis verò fidem nostrâ fundamus in resurrectione Christi, qui ipse resurrectio respectu nostrum quoq; est, Joh. 11, 25. Luc. 21, 33. Ideoq; dicere cum Paulo confidenter possumus: *Mihi vivere Christus est, & mori lucrum*, Phil. 1, v. 21. Rom. 14, 8.

Sic in omnibus quoq; calamitatibus animosi esse, & cum Andreadâ dicere possumus:

Lave-

Invenimus Messiam, Joh. 1. v. 45. Nec minus: Invenimus perruptorem, Mich. 2. v. ult. & æternam redemptionem, Heb. 9. v. 12. 1. Petr. 1. v. 3. 5.

Quodsi verò solatio hoc frui velimus, resurgendum est nobis ab operibus mortuis per veram & seriam poenitentiam. Beatus & sanctus, qui habet partem in resurrectione primâ: in his secunda mors non habet potestatem, Apoc. 20. v. 6. Impii enim etiam quidem resurgent, at in æternum opprobrium, Dan. 12. v. 2.

Quodsi verò nos per poenitentiam resurrexerimus, & ut filios Dei decet, ambulaverimus, tum caro nostra, quæ jam ob peccata est *socia crucis*, aliquando etiam erit *socia lucis*. Oculi, quos jam elevamus in montes, unde venit nobis auxilium, Ps. 121. v. 1. tum videbunt Deum à facie ad faciem, 1. Cor. 13. v. 12. *Aures*, quæ jam libenter verbum Dei audiunt, ibi in æternum $\tau\epsilon\lambda\epsilon\sigma\alpha\gamma\iota\omicron\nu$ Angelorum audient, Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus exercituum, plena est o-

mnis terra gloriæ ejus, Es. 6. 3. Os, quod Dei hic laudat & celebrat, ibi eum celebrabit in æternum, & canet cum turbis multis in celo: Salus & laus, & gloria, & virtus Domino Deo nostro, Apoc. 19. v. 1. *Manus*, quæ hic pauperibus liberaliter elemosinas erogaverunt, plaudent ibi in seculum, super omnia bona, quæ Deus præparavit diligentibus. 1. Cor. 2. v. 9. *Pedes*, qui hic lætantur stare in portis Jerusalem, Ps. 122. v. 2. ibi stabunt ante thronum Dei, & servient ei die ac nocte in templo ejus, Apoc. 7. v. 15. Imò taneum ibi gaudium erit, ut omnium miseriarum hujus mundi facile oblituri simus. Et quomodo ego illud enarrare valeam, cum oculus non viderit, auris non audiverit, nec in cor hominis ascenderit? 1. Cor. 2. v. 9. Interea suspiramus cum spirituali sponsâ: Amen: Veni Domine Jesu! Gratia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vobis, Amen.

Dominica Quasimodogeniti.

Evangelium, Iohan. 20. v. 19. --- 31.

EXORDIUM.

Postquam Propheta Jonas à balenâ deglutitus, tres dies & tres noctes in ejusdem ventre fuerat, evomuit eum rursus in aridam. Et surrexit Jonas, & abiit in Niniven, prædicans ibidem poenitentiam & remissionem peccatorum, ut Deus ipsi mandaverat, Jon. 3. v. 3.

Jonas typus Christi fuit, sicut ipse sibi applicat, cum Scribæ & Pharisæi signum postularent, inquiens: Generatio mala & ad-

ultera signum quarit, & signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ Prophetæ. Sicut enim fuit Jonas in ceti ventre tribus diebus & tribus noctibus; sic erit Filius hominis in corde terræ, tribus diebus & tribus noctibus, Matth. 12. v. 39. 40.

Jonas erat Propheta Domini: Sic Christus Propheta ille, qui in mundum venturus est, de quo Moses prædixit. Joh. 6. v. 14. Deut. 18. v. 18.

Jonas